

A kötet végére érve azt hihetjük, megértettük, mit mondanak ezek a versek, de még nem értünk az út végére. Ahányszor elolvassuk egyet közülük, mindig lesz bennük valami új. És „Mi is a végig? Erre nem kapsz választ” – többek közt erre sem.

SZÁNTÓ DANIELLA

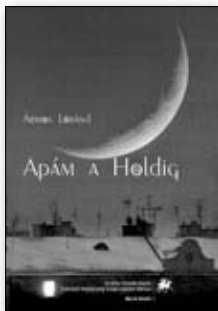
(*Part könyvek, Budapest, 2009,*
96 oldal, 1470 Ft)

ÁRMOS LÓRÁND: *Apám a Holdig*

Második kötetével jelentkezett Ármos Lóránd, a Nagykárolyban született „jogászköltő”. A 2005-ben megjelent *Rózsabúst* követően (Erdélyi Híradó Kiadó, Kolozsvár) 2009-ben, közös kiadás keretében jelent meg *Apám a Holdig* című verseskötete. Csak visszatekintő szempontként felvetve, ez a kötet is illeszkedik a Ráció Kiadó és az Előretolt Helyőrség Budapest–Kolozsvár tengelyű együttműködésébe; így jelent meg 2009 folyamán László Noémi, Király Zoltán, Farkas Wellmann Endre és Lövétei Lázár László válogatott és új verseket tartalmazó kötete is. Ebben a válogatott és új opusokat

prezentáló sorozatba tematikája szerint nem illeszkedik ugyan Ármos Lóránd könyve, külső megjelenítését, fedelét, valamint papírját és betűtípusát tekintve viszont igen.

A kötet borítóját Szentes Zágón tervezte. Tudatos színválasztással, tökéletes érzékkel. Az, hogy a Hold az első fedélre került, nem meglepő, ám az már igen, hogy az uralkodó szürke és fekete mellé Szentes Zágón lilát is hozott; az „Ármos Lóránd: *Apám a Holdig*” betűsor valamennyi „o” karakterét lilával töltötte ki. Ezzel megsokszorozta a holdkrátereket és a holdakat is. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a kötet címadó verse, az *Apám a Holdig* tulajdonképpen különálló, egyetlen szöveggé terebélyesedő

rövid etűdökből áll, akkor látható, mennyire tudatos elgondolás révén került a fedélre az, ami. Mindez kiegészül azzal a zsugorítással, ami a Hold (égi) testét a havas éjszakai háztetőkhöz nyomja, míg alul egy lámpafej látható, felémelve az utcaszintről.

Beljebb merészkedve két ciklust találunk, összesen harminckilenc verssel. Ármos költészetének az egyszerűség a legfőbb erénye. Egyszerű formakultúra és szóhasználat, ami azonban választékos végeredményként szilárdul lírai darabokká. Azt hiszem, dicséretes redukció

eredménye ez a líraiság; az alapos szűrés, józan válogatás, nyelvi precizitás olyan érdem, amely egy második kötetnek nem feltétlenül szokott erénye lenni, az *Apám a Holdignak* azonban épp ez a védjegye. Sem a tapogatózás, sem a teljesítménykényszer, a bizonyítási vágy nem érződik ezeken a verseken.

Az első ciklus a *Milyen kölyköket?* címet kapta. Egy szerelemi történet a közös gyökere ezeknek a verseknek. Nem veszélytelen vállalkozás ez; mit lehetne még mondani szerelemről, kedvesről, lángolásról, az egymásra találás nagyszerű és felemelő érzéshalmazáról? A ciklus versei arról a szerencsés felismerésről tanúskodnak, hogy a líra igenis bírja az alapok bonyolultságát, csak nyelvet és formát kell találjunk hozzá. Egymásra sorjáznak, lerakódnak ezek a nagy műgonddal megírt darabok, telitalálatnak tűnő mondatokkal: „Tartom a hátad, tarts ki még. / Ma csak te én. Ma csak te vagy” (*Csak te én*); „Így válok részded végül, sejtediglen” (*Rádzabottan*); „mert meghalsz minden alkalommal, / ha tollaid kitépkedem, / és szárnyaid közé bevágok: / súlyt akasztok izmaidra” (*Cinikus lettem, és várom halálod*); „Siklik a nyelvem / az oldaladon lefelé” (*Tél*).

A versek folyamából lassanként kibomló történetben két „magyar-szájúval” (egy szerb és egy román állampolgárral) ismerkedünk meg, mintegy mellékesen. Ennek a fel-

sejlő narratívának köszönhetően férfi és nő kapcsolata árnyalt(abb) sorsmintává lesz. Az identitás megőrzése, a beilleszkedés problematikája a kötet másik hangsúlyos kérdésévé válik, bár Ármosnak erre is határozott válasza van, a kötet címadó darabjában kissé patetikussá emelve: „A haza ott van, ahol enni-való, / ágyak, párnák, és csörömpöl a szó. // Engem a hazám a tenger mellett ér majd. / Ott mindenem levetkezem, // vízbe vágom hajam és szakállam, / s egy reggel beúszom mélyen, meztelen.” Ármos Lóránd költészetén nem érződik, hogy versel. Az *Apám a Holdig* nagyon jó verseskötet; nem kizárt, hogy a szerző ezután sokkal nagyobb figyelmet kap majd, mint eddig. Rászolgált, megérdemli.

SÜTŐ CSABA ANDRÁS

(Erdélyi Híradó Kiadó – Ráció Kiadó,
Kolozsvár–Budapest, 2009, 64 oldal,
1400 Ft)

SZÜGYI ZOLTÁN: *Pillangóversek*

Mentem haza Budapestről Debrecenbe, és útközben zengedeztek bennem Szügyi Zoltán verseskötetének sorai, könnyednek tűnő, szállongó, színes haikuk. Éjszaka volt, behunytam a szemem, és visszagondoltam az estére az Írószö-